

Katualueen myynti. Rahatoimikamari valtuutettiin¹⁾ siinä tapauksessa että ehdotettu²⁾ XIV kaupunginosan korttelissa n:o 487 Topeliuksenkadun varrella sijaitsevaa tonttia n:o 17 koskeva kaupunginasemakaavan muutos asianmukaisesti vahvistettiin, myymään johtaja H. Reinckelle 20,400 markan hinnasta 51 m² maata, mikä lohkaistaisiin Meilahdenkadusta ja yhdistettäisiin Topeliuksenkadun tonttiin n:o 17 b.

Uudenmaan kasarmin alue. Puolustusministeriön ilmoitettua aikovansa luovuttaa erään I kaupunginosassa sijaitsevan, valtion omistaman korttelin n:o 20 tontin (Uudenmaan kasarmin alueen) Helsingin upseeriyhdistykselle ja tiedusteltua, aikoiko Helsingin kaupunki käyttää hyväkseen sille laissa myönnettyä etuoikeutta sen alueella sijaitsevan maa-alueen lunastamiseen, rahatoimikamari antamassaan vastauksessa oli ilmoittanut kaupungin mainituissa tapauksessa luopuvan etuoikeudestaan. Kamari anoi sittemmin toimenpiteelle kaupunginvaltuuston hyväksymistä, jonka valtuusto myönsikin³⁾.

3. Kaupungin kiinteän omaisuuden vuokra- ja muuta nautintaoikeutta koskevat kysymykset.

Tonttipaikan luovuttaminen kirkkoa varten Tehtaanpuistosta. Vuonna 1913 kaupunginvaltuusto päätti⁴⁾ luovuttaa Helsingin eteläiselle suomalaiselle ja eteläiselle ruotsalaiselle evankelis-luterilaiselle seurakunnalle maksutta VI kaupunginosassa Laivurinkadun varrella sijaitsevan korttelin n:o 233 kirkon rakennuspaikaksi. Tontti olisi seurakuntain hallussa niin kauan kuin sillä ylläpidettiin kirkkorakennusta sekä muuten ehdoin, että seurakunnat korvasivat kaupungille suunnitelman edellyttämän kadunjärjestelyn sekä Laivurinkadun raitiotieraitteiden muuton aiheuttamat 57,000 markaksi arvioidut kustannukset. Päätöksestä johtuva kaupunginasemakaavan muutoksen oli asianmukaisesti vahvistettu ja alueen luovutuskirja annettu. Sittemmin paikan kuitenkin oli havaittu huonosti soveltuvan kirkkotontiksi, ensi sijassa niiden runsaiden kustannusten vuoksi, joita sen käyttämisestä tähän tarkoitukseen koituisi sekä kaupungille että seurakunnille, ja kirkkovaltuutettujen edustajain kanssa oli sen vuoksi ryhdytty neuvotteluihin korttelin n:o 223 vaihtamisesta johonkin sopivampaan paikkaan. Tällöin oli päästy yksimielisiksi siitä, että vastainen kirkko edullisesti voitaisiin sijoittaa suoraan vastapäätä Albertinkatua sijaitsevaan Tehtaanpuiston osaan. Asiaa esiteltäessä kaupunginvaltuusto päätti⁵⁾, että Helsingin evankelis-luterilaisten suomalaisten ja ruotsalaisten seurakuntain kanssa tehtäisiin sellainen sopimus, että seurakunnat luovuttaisivat voimassa olevaan kaupunginasemakaavaan merkityn korttelin n:o 233, jota vastoin kaupunki seurakunnille maksutta luovuttaisi piirustuksesta ilmenevän, n:olla 791 merkityn, n. 2,800 m²:n laajuisen alueen kirkkorakennuksen paikaksi seurakuntain hallussaan pidettäväksi niin kauan kuin sillä ylläpidettiin tällaista rakennusta; seurakunnat vapautettaisiin tällöin Laivurinkadun järjestelykustannusten korvausvelvollisuudesta; sekä että rahatoimikamari saisi tehtäväkseen ryhtyä päätöksen aiheuttamiin täytäntöönpanotoimiin sekä laadittaa ja antaa valtuustolle ehdotuksen tämän päätöksen toteuttamisesta aiheutuvaksi kaupunginasemakaavan muutokseksi ynnä aika-

¹⁾ Valt. pöytäk. 26 p. tammik. 7 §. — ²⁾ Ks. tätä kert. siv. 7. — ³⁾ Valt. pöytäk. 23 p. marrask. 10 §. — ⁴⁾ Ks. v:n 1913 kert. s. 19. — ⁵⁾ Valt. pöytäk. 7 p. jouluk. 10 §.

nansa ehdotuksen Tehtaanpuiston järjestelemiseksi tavalla, jota voitiin pitää sopivana ottaen huomioon kirkkorakennuksen sijoittaminen kyseelliseen paikkaan.

Tonttipaikan myöntäminen koulua varten. Vastaukseksi opetusministeriön tiedusteluun kaupunginvaltuusto päätti¹⁾ ilmoittaa kaupungin suostuvan maksutta luovuttamaan suomalaisen poikalyseon tonttipaikaksi erään vastedes suoritettavassa kaupunginasemakaavan järjestelyssä tarkemmin määriteltävän XIII kaupunginosan korttelin n:o 419 a osan, kuitenkin ehdoin, että jos aluetta vastedes käytettäisiin muuhun kuin sovittuun tarkoitukseen, valtio olisi velvollinen lunastamaan sen silloin toimitettavan arvion mukaan.

Tonttien varaaminen Raitiotie- ja omnibusosakeyhtiön tarpeisiin. Raitiotie- ja omnibusosakeyhtiö oli kaupunginvaltuustolle lähettämässään kirjelmässä ilmoittanut, että yhtiö kuluvana vuonna aikoi rakennuttaa vuokraamansa Vallilan korttelissa n:o 581 sijaitsevan Keiteleentien tontin n:o 14 koko sallitulta alalta, sekä että yhtiö siten oli käyttänyt loppuun kaikki mahdollisuutensa laajentaa mainitussa korttelissa olevia vaunutallejaan. Koska kuitenkin vastedes tarvittaisiin lisätilaa, yhtiö anoi, että sille vuokrattaisiin kaupungin omistamat, edellä mainitussa korttelissa n:o 581 sijaitsevat Eurantien tontit n:ot 5 ja 7, joista toinen oli luovutettu tilapäistä kauppahallia ja toinen paloasemaa varten. Kaupunginvaltuusto päätti²⁾ myöntyä tähän anomukseen sikäli, että Vallilan korttelissa n:o 581 sijaitsevat Eurantien tontit n:ot 5 ja 7 varattaisiin Raitiotie- ja omnibusosakeyhtiön vaunutallien vastaista laajentamista varten sekä että kysymys tonttien vuokraehdoista jätettäisiin ratkaisematta, kunnes ne luovutettaisiin yhtiölle.

Erään Pukinmäen alueen vuokraaminen. Tehdystä anomuksesta kaupunginvaltuusto päätti³⁾ luovuttaa Pukinmäen vapaaehtoiselle palokunnalle 25 vuodeksi kuluvan vuoden alusta lukien karttaan tarkemmin merkityn Pukinmäen huvilayhdyskunnassa sijaitsevan 3,700 m²:n laajuisen alueen 50 markan vuosivuokrasta sekä muuten ehdoin, että alueelle teetettiin ainoastaan palokunnan omiin tarkoituksiin tarvittavia rakennuksia ja kaupungille varattiin oikeus vuokra-ajan kuluessa järjestellä alueen rajat uudestaan, jos jokin osa siitä tarvittaisiin teiden laajentamiseen.

Puhelinkeskuksen tonttipaikka. Rahatoimikamari valtuutettiin⁴⁾ ehdoin, jotka kamarin tuli tarkemmin vahvistaa, vuoden 1974 loppuun vuokraamaan Helsingin puhelinyhdistykselle Käpylän korttelissa n:o 826 sijaitseva Pellerontien tontti n:o 37, automaattisen puhelinkeskuksen rakennuspaikaksi.

Rajasaaren huvilapalstan n:o 2 b vuokraehdot. Rajasaaren huvilapalstan n:o 2 b vuokraaja oli anonut sen vuokrasopimuksen sisältämän määräyksen kumoamista, jonka mukaan alue, jos sitä ennen vuokrakauden päättymistä tarvittiin johonkin kaupungin tai yleiseen tarpeeseen, oli kuuden kuukauden kuluttua irtisanomisesta ensisjitulevan tammikuun 1 p:nä luovutettava, jolloin vuokraaja oli velvollinen poistamaan hänelle kuuluvat rakennukset saamatta hyvitystä vuokran menettämisestä. Kaupunginvaltuusto epäsi⁵⁾ anomuksen.

Reimarsin tilan palstain vuokraehdot. Reimarsin tilan asuntopalstain vuokraajat olivat anoneet mainittuja palstoja koskevien vuokrasopimusten muuttamista siten, että vuokraaja oikeutettaisiin luoton saamiseksi kiinnittämään palstan vuokraoikeus sekä sillä olevat rakennuksensa. Tämän johdosta

¹⁾ Valt. pöytäk. 8 p. kesäk. 4 §. — ²⁾ S:n 21 p. syysk. 5 §. — ³⁾ S:n 23 p. maalisk. 12 §. — ⁴⁾ S:n 7 p. jouluk. 12 §. — ⁵⁾ S:n 9 p. maalisk. 19 §.

sosiaaliministeriö, joka piti hakijain anomusta täysin perusteltuna, oli laatinut ehdotuksen puheena olevia alueita koskeviksi uusiksi vuokrasopimuskaavakkeiksi, jotka olivat pääasiassa kaupungin muilla asuntoalueilla käytettyjen mukaiset. Kaupunginvaltuusto vahvisti ¹⁾ tämän ehdotuksen rahatoimikamarin tarkistamassa muodossa tehtyään siihen vähäisen muutoksen.

Ylioppilastalontorin liikenne. Kaupunginvaltuustolle lähettämässään kirjelmässä ²⁾ rahatoimikamari huomautti, että Ylioppilastalontorin lisääntynyt liikenne teki sikäläisten raidelaitteiden järjestelemisen välttämättömäksi. Liikennepulmalle oli ehdotettu useita ratkaisuja, joista rahatoimikamari puolestaan piti Raitiotie- ja omnibusosakeyhtiön ehdottamaa, numerolla I merkittyä ansiokkaimpana. Tämän ehdotuksen mukaan yhdistettäisiin Ylioppilastalontorilta itään ja länteen vievät raiteet kahdella käyrällä Heikinkadulla oleviin raiteisiin, jolloin muodostuisi kyseellistä paikkaa ympäröivä radesilmukka. Täten tulisi mahdolliseksi sellainen liikenteen järjestely, että kaikki Ylioppilastalontoria koskettelevat linjat Lapinlahden linjaa lukuun ottamatta voisivat pysähtyä samaan paikkaan, missä suurin osa vaunun vaihtamisia voisi tapahtua ilman että tarvitsisi kulkea minkään muun liikenneväylän kuin raitiotieraitteiden poikki. Lapinlahden linjan vaunut taas pysähtyisivät samaten kuin aikaisemminkin Ylioppilastalontorin eteläsivulla olevalle pysäkille, samaten myöskin Kauppatorille kulkevat vaunut, joten ei tässä tapauksessa tarvittaisi ajotien ylimenoa vaunua vaihdettaessa. Jotta edellä selostettu liikenteen keskittäminen voitaisiin toteuttaa ja se voisi häiriytymättä jatkua, olisi välttämätöntä rakentaa tarpeellisia korokkeita ja varustaa ne vaunujen määräpaikkaa ilmaiseksi osoitekilvillä, pitää eri korokkeiden välinen yhteys avoimna sekä edelleen ohjata ajoneuvoliikenne siten, ettei se häirinnyt paikalla tapahtuvaa henkilöliikennettä. Raitiotie- ja omnibusosakeyhtiö oli ajatellut, että Heikinpuiston eteläinen, läntinen ja pohjoinen jalkakäytävä rakennettaisiin yhtenäiseksi kaarenmuotoiseksi raitiotiekorokkeeksi, joka rajoittaisi raitiotieraitteita idän puolelta, minkä lisäksi rakennettaisiin vielä erinäisiä pienempiä korokkeita raiteiden välille ja Lant. Heikinkadun ajotielle istutusta vastapäätä 40 m:n pituinen ja 1 m:n levyinen koroke sekä It. Heikinkadun itäpuolella olevalle aukiolle suuri kolmionmuotoinen koroke, joka oli tarpeellinen paikan yli kulkevan vilkkaan jalkaliikenteen turvaamiseksi. Sitäpaitsi olisi välttämätöntä jalkakäytävän kustannuksella leventää Aleksanterinkadun ajotietä kolmionmuotoisen korokkeen eteläpuolelta. Asiaa esiteltäessä kaupunginvaltuusto täydellisesti yhtyen rahatoimikamarin asiasta tekemään esitykseen päätti ³⁾

oikeuttaa Raitiotie- ja omnibusosakeyhtiön järjestelemään uudestaan Ylioppilastalontorilla olevat raiteet edellä selostetun ehdotuksen I mukaisesti sekä rakentamaan raitiotieliikennettä varten tarvittavat piirustuksissa tarkemmin osoitetut korokkeet huomioon ottaen, että Lant. Heikinkadun koroketta oli levennettävä 30 cm; sekä

hyväksyä ehdotuksen It. Heikinkadun itäpuolella olevan paikan järjestämisestä, jonka suorittaminen kuului kaupungille, sekä osoittaa tätä tarkoitusta varten 95,000 markkaa Yleisten töiden päaluokkaan merkityistä käyttövaroistaan.

Pasilan esikaupunkiin vievä raitiotielinja. Kaupunginvaltuustolle lähettämässään kirjelmässä Raitiotie- ja omnibusosakeyhtiö ilmoitti aikovansa

¹⁾ Valt. pöytäk. 9 p. maalisk. 22 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 13. — ²⁾ Valt. pain. asiakirj. n:o 18. — ³⁾ Valt. pöytäk. 7 p. syysk. 6 §.

rakentaa Nordenskiöldinkadulta Pasilan esikaupunkiin vievän tien kanssa yhdensuuntaisen yksiraiteisen radan sekä rautatiehallituksen periaatteellisesti hyväksyneen tämän ehdotuksen ja luovuttaneen tarkoitukseen 4 m:n levyisen kaistaleen valtionrautateiden aluetta Pasilan aseman kohdalta viiden vuoden ajaksi. Samalla yhtiö anoi toimilupaa radan rakentamiseen sikäli kuin se kosketti kaupungin aluetta. Tämän johdosta kaupunginvaltuusto päätti¹⁾ myöntää Helsingin raitiotie- ja omnibussosakeyhtiölle vuoden 1945 loppuun toimiluvan Nordenskiöldinkadun ja Pasilan esikaupungin väliselle yksiraiteiselle radalle, mikäli se joutui sijaitsemaan kaupungin alueella, yhtiön muita raitioiteita koskevin ehdoin; sekä hyväksyä linjan suunnan sellaisena kuin se ilmeni yhtiön laadittamasta asemapiirustuksesta, kuitenkin sellaisin muutoksin, että Pasilan torille ehdotettuun raidesilmukkaan johtava vaihe oli muutettava jonkin verran pohjoisemmaksi kaupunginasemakaava-arkkitehdin laatiman piirroksen mukaisesti.

Munkkiniemen ja Haagan raitiotiet. Raitiotie- ja omnibussosakeyhtiön ostettua Aktiebolaget M. G. Stenius osakeyhtiöltä Munkkiniemen huvilayhdyskuntaan ja Haagan kauppalaan vievät raitiotiet kaupunginvaltuusto myöntyi²⁾ viimemainitulle yhtiölle vuonna 1913 myönnetyn³⁾ toimiluvan siirtämiseen edelliselle yhtiölle.

4. Kaupungille kuuluvain talojen ja rakennusten käyttämistä määrättyihin tarkoituksiin sekä sellaisten rakennusten teettämistä ja kunnossapitoa koskevat kysymykset.

Huoneiston hankkiminen kansanlastentarhalle. Koska Touhulan lastentarhalla oli käytettävänä tarkoitukseensa epämukava ja sitäpaitsi sopimattomasti sijaitseva huoneisto eikä lastentarhan johtajatar voinut hankkia parempaa huoneistoa, kaupunginvaltuusto päätti⁴⁾ 318,000 markan hinnasta ostaa Osakeyhtiö Neljäs linja 14 nimisen asunto-osakeyhtiön osakkeita, jotka oikeuttivat yhtiön omistamassa talossa sijaitsevaan, kyseelliselle lastentarhalle sopivaan huoneistoon, sekä 25,000 markan hinnasta saman talon katolla olevan 167 m²:n laajuisen leikkikentän. Edelleen kaupunginvaltuusto päätti merkitä kauppahinnan suorittamiseen tarvittavan määrärahan vuoden 1928 menosääntöön sekä antaa rahatoimikamarille tehtäväksi ryhtyä kaikkiin edellä mainitusta päätöksestä aiheutuviin toimenpiteisiin.

Hakasalmen huvila. Taideteollisuusyhdistys, jonka ei ollut onnistunut hankkia huoneistoa museotaan varten, oikeutettiin⁵⁾ anomuksesta pitämään kokoelmansa Hakasalmen huvilassa kesäkuun 1 p:ään 1928 ehdoin, että yhdistys noudatti niitä määräyksiä, joita kaupungin museon johtokunta kaupungin omaisuuden hoidon helpottamiseksi katsoi tarpeelliseksi antaa museon aukioloajasta, korjaustoista y. m.

Muuntaja-aseman ostaminen. Ostaessaan⁶⁾ Munkkiniemen yhdyskuntaan ja Haagan kauppalaan vievät raitiotielinjat Raitiotie- ja omnibussosakeyhtiö samalla 225,000 markan hinnasta hankki omakseen kaupungin maalle Snellmaninkadun varrelle rakennetun muuntaja-aseman. Kaupungin sähkölaitos

¹⁾ Valt. pöytäk. 9 p. marrask. 8 §. — ²⁾ S:n 9 p. helmik. 20 §. — ³⁾ Ks. v:n 1913 kert. s. 30. — ⁴⁾ Valt. pöytäk. 7 p. jouluk. 14 §. — ⁵⁾ S:n 23 p. maalisk. 7 §; vrt. v:n 1926 kert. s. 19. — ⁶⁾ Vrt. ylemp.